

בס"ד. ר"ד בעת ברית-מילה*, כ"ד אייר, ה'תשי"א.

בלתי מוגה

א. דובר אודות מעלת מצות מילה לגבי שאר המצוות, שהמשכת הקדושה היא באבר הגשמי שבגוף האדם, ובאופן של פעולה נמשכת, שנשארת תמיד בגוף האדם — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפסו בלקו"ש ח"ג ע' 60-759.

ב. ויש להוסיף בזה:

מבואר בדרושי חסידות² שמצות מילה היא (לא כמו כל מצוות עשה שפעולת העשי' היא ה"כלי" להמשכת האור, אלא) כמו מצוות לא תעשה שעל ידם נמשכים אורות נעלים ביותר שאינם נתפסים ב"כלים", שלכן אי אפשר להמשיכם ע"י עשי', ופעולת האדם אינה אלא בשלילת הדבר המנגד, ודוגמתו במצות מילה — שפעולת המילה אינה אלא הסרת הערלה, היינו, הסרת הדבר המעכב, ולא פעולה שהיא בגדר "כלי" להמשכת האור.

וע"פ האמור שמצות מילה היא מצוה נמשכת ונשארת תמיד בגוף האדם — מובן, שכן הוא גם בנוגע להמשכת האורות העליונים שאינם נתפסים ב"כלים", שאין זו המשכה חד-פעמית, אלא המשכה שנשארת תמיד בגוף האדם, ופועלת לא רק ברוחניות, אלא גם בגשמיות (כשם שפעולת המילה היא בבשר הגשמי), בבני חיי ומזונא רויחא.

*

ג. לקראת חג השבועות יוצאים-לאור³ שני מאמרים, שבאים בהמשך למאמרים שיצאו-לאור לקראת חג הפסח. ובמאמר הראשון — ד"ה ויהי ביום השמיני⁴ — מדובר גם בנוגע לענין המילה: במאמר הנ"ל שואל כ"ק מו"ח אדמו"ר מהו"ע יום השמיני

(* אצל הרה"ת ר' אברהם יצחק הכהן ויש"נ.
 רֶאָזֶנְפֶּעֶלֶר.
 (1) בשילוב שיחת יו"ד שבט תשי"ב.
 (2) ראה סהמ"צ להצ"צ מצות מילה ספ"ב (דרמ"צ יו"ד, ריש ע"ב). וראה גם שיחת ז' אדר שני שנה זו ס"ה (תו"מ ח"ב ע' 279).
 (3) תאריך ה"פתח דבר" בקונטרס חג השבועות הוא — כ"א אייר (סה"מ תשי"א ע' 251. לעיל ע' 101) — המו"ל.
 (4) סה"מ שם ע' 252 ואילך.

למילואים, "דהנה כתיב⁶ ומפתח אוהל מועד לא תצאו שבעת ימים עד יום מלאת ימי מילואיכם כי שבעת ימים ימלא את ידכם", שמזה משמע ש"השבעה ימים עצמם הם ימי המילואים", ומהו ענין "המילוי שממלא את ימי המילואים, ובמה ממלא אותם, שהרי הם עצמם .. הם ימי המילואים, ולמה צריכים עוד ליום המלאת שימלא אותם נוסף על זה שהם עצמם מלאים"?

ונקודת הביאור — שאף ששבעת ימי המילואים הם עצמם ימים מלאים, מלאים אור (דיום מורה על האור), מ"מ, ניתוסף עליהם יום השמיני למילואים שממלא אותם (נוסף על זה שהם עצמם מלאים) באור נעלה יותר.

ומביא דוגמא להענין דשמיני למילואים — כמו שמיני דמילה:

אודות מילה בשמיני דוקא — אמרו חז"ל⁷ "כדי שיעבור עליו שבת אחת", היינו, שמילה היא למעלה משבת, ולכן מילה דוחה שבת⁷, כי, להיותה למעלה משבת ה"ה כוללת גם ענין השבת (ע"ד שיש בכלל מאתיים מנה)⁸.

וההסברה בזה — שיום השבת, אף שגדלה מעלתו על ששת ימי השבוע ש"מקדשא וקיימא"⁹, ה"ה בכלל שבעת ימי בראשית, שבעת ימי הבנין [כמובן "ע"פ מ"ש במד"ר¹⁰ ע"פ¹¹ ויכל אלקים ביום השביעי, מה ה' העולם חסר מנוחה בא שבת בא מנוחה¹²], שהם שבעת ימי ההיקף שחזורין חלילה [נדלכאורה אינו מובן מה שאנו מונין תמיד יום ראשון יום שני יום שלישי וכו', והלא מברה"ע עד עתה כבר יש אלפים ורכבות ימים, אלא שהן ימי ההיקף שחזורין חלילה¹², היינו, שבכל שבת מסתיים היקף שלם, ולאח"ז מתחיל היקף חדש, תקופה חדשה], משא"כ מילה היא ביום השמיני, שהוא למעלה משבעת ימי ההיקף, ששומר את ההיקף. ומוסיף בהמאמר¹³, שעד"ז מצינו בנוגע לספירת העומר — ענין שהזמן גרמא, שהרי עומדים אנו עתה בימי ספה"ע — שסופרים שבעה

(9) ביצה יז, א.

(5) צו ת, לג.

(10) ראה ב"ר פ"י, ט — הובא בפרש"י עה"פ.

(6) ראה ויק"ר פכ"ז, יוד. זח"ג מד, א (ברע"מ).

(11) בראשית ב, ב.

(7) שבת קלב, א.

(12) ד"ה ויהי ביום השמיני הנ"ל פ"י (סה"מ תשי"א ע' 255).

(8) ראה לקו"ת תזריע כ, ד ואילך. סידור (עם דא"ח) שער המילה קלט, א ואילך.

(13) שם פ"יא (ע' 257).

סה"מ"צ להצ"צ מצות מילה (דרמ"צ ט, ב ואילך).

שבועות, שהם בדוגמת שבעת ימי ההיקף, ולאח"כ באים לחג השבועות, שהוא בדוגמת יום השמיני ששומר ההיקף.

ד. ויש לקשר הענין דמילה בשמיני (שלמעלה משבעת ימי ההיקף) עם הפעולה דהמשכת הקדושה בבשר הגוף הגשמי:

ובהקדם משנת"ל¹⁴ בענין "וספרתם לכם ממחרת השבת"¹⁵ — דלכאורה אינו מובן למה נאמר "ממחרת השבת", שיש מקום לטעות (כפי שטעו הצדוקים¹⁶) שהכוונה היא לשבת בראשית, ולא נאמר בפירוש "ממחרת הפסח" — שכדי שתוכל להיות העבודה דספירת העומר ("וספרתם לכם") שהיא בבירור וזיכוך נפש הבהמית [שזהו"ע דהנפת העומר מן השעורים שהוא מאכל בהמה¹⁷], יש צורך בנתינת-כח מדרגא נעלית ביותר, למעלה מסדר השתלשלות, שזהו"ע ד"ממחרת השבת", ששבת הוא בכלל סדר השתלשלות, ו"ממחרת השבת" (למעלה משבת) הוא למעלה מסדר השתלשלות.

והענין בזה¹⁸ — שדוקא הגילוי שלמעלה מסדר השתלשלות בכחו וביכלתו לירד ולפעול למטה מטה, ולכן, רק הגילוי ד"ממחרת השבת" (למעלה משבת, למעלה מסדר השתלשלות) נותן כח לבירור נה"ב, משא"כ דרגת הקדושה דשבת ("מקדשא וקיימא"), שאין בכחה לירד ולפעול למטה, כמודגש בכך ששבת אסור בעובדין דחול.

ומזה מובן גם בנוגע למצות מילה — שכדי שתהי' המשכת הקדושה למטה ביותר עד לבשר הגוף הגשמי, יש צורך בנתינת-כח מדרגא נעלית ביותר, שזהו"ע דשמיני למילה, בחי' שמיני שלמעלה משבעת ימי ההיקף, שומר ההיקף.

ה. ויש להוסיף, שמצות מילה, אות ברית קודש, קשורה עם בחי' היסוד, שענינו התקשרות המשפיע בהמקבל¹⁹ — כי, הכח לירד ולהשפיע למטה הוא מצד גילוי האור שלמעלה מהשתלשלות (שמיני), ועל ידו נעשית הפעולה גם בענינים התחתונים שיהיו קשורים למעלה.

*

14) ד"ה וספרתם לכם (לעיל ס"ע 69) מאכל בהמה" (סוטה רפ"ב — הובא בפרש"י ואילך).
 15) אמור כג, טו.
 16) מנחות סה, ב.
 17) וע"ד מארז"ל בנוגע לקרבן דסוטה — "היא עשתה מעשה בהמה כך קרבנה
 18) נשא ה, טו).
 18) ראה גם סה"מ תר"ל ע' קכג. תרנ"ג ע' קצז.
 19) ראה תניא אגה"ק סט"ו.

ו. ענין זה שייך גם בנוגע להתקשרות אל הרבי — "צדיק יסוד עולם"²⁰:

רבי — ענינו ממוצע המחבר²¹, כמ"ש במשה רבינו²² "אנכי עומד בין ה' וביניכם".

ובימינו אלה, כשנמצאים בחושך כפול ומכופל דגלות האחרון, מודגש ביותר הצורך וההכרח בהתקשרות מיוחדת ("אֶ ספעשל התקשרות") אל הרבי, "צדיק יסוד עולם", שזוהי הנתנית-כח להיות קשורים תמיד למעלה, מבלי להתפעל משינויי הזמן או המעמד ומצב, שבת או יום חול, יום או לילה, חשכת הגלות וכו'.

— מסופר²³ אודות הרה"צ ר' מאיר מפרעמישל'אן, שבית הטבילה בעירו ה' מאחורי הר גבוה, וכשהאדמה היתה נעשית בוצית וחלקה, היו אנשי העיר צריכים לילך מסביב להר, כדי שלא יחליקו, ואילו הרה"צ ר' מאיר ה' הולך גם אז דרך ההר. פעם אחת התארחו בעיר כמה אברכים שלא החזיקו ("זיי האָבן ניט געהאַלטן") מעניני מופתים, ובראותם שר' מאיר הולך דרך ההר, ניסו גם הם לילך דרך ההר, ומיד החליקו וניזוקו. שאלו אצל ר' מאיר כיצד הולך הוא דרך ההר גם בשעה שאף א' אינו יכול לילך דרך ההר מבלי ליפול? והשיב: "אָז מ'איז צוגעבונדן אויבן פֿאַלט מען ניט אונטן" (כאשר קשורים למעלה לא נופלים למטה).

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:) מי שקשור למעלה, אין אצלו נפק"מ בין הליכה על גבי ההר או למטה מההר וכיו"ב, כיון שבכל מעמד ומצב אינו נופל למטה.

מי שמקושר למעלה ע"י "צדיק יסוד עולם", ה"ה מקושר למעלה (לא רק בעת התפלה ולימוד התורה, ולא רק בחב"ד שבנפשו, אלא גם עם העקב שברגל — כפתגם כ"ק אדנ"ע²⁴ בפירוש "עקב אשר שמע" (שנאמר באברהם אבינו)²⁵: "די פּיאָטע האָט דערהערט", ובמילא, אצל חסיד, גם ה"עקב" הוא באופן אחר ("אֶ חסידישע פּיאָטע").

ועד"ז בנוגע לכללות העבודה דספירת העומר ("וספרתם לכם ממחרת השבת") — שע"י ההתקשרות למעלה (בחי' "ממחרת השבת" שלמעלה מסדר השתלשלות) להצדיק יסוד עולם, לא זו בלבד שנפש

רשימת היומן ע' רסה. ועוד.

(20) משלי יו"ד, כה.

(24) אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ג ע' תקסח

(21) ראה סה"ש תורת שלום ע' 158.

ואילך. וש"נ.

(22) ואתחנן ה, ה.

(25) תולדות כו, ה.

(23) סה"ש תרצ"ו ע' 95 ואילך. תר"מ —

הבהמית אינה מעלמת ומסתירה, אלא אדרבה, שפועלים בה בירור וזיכוך באופן ד'וספרתם לכם", מלשון בהירות²⁶, שנה"ב עצמה תהי' מאירה ("די בהמה אַליין זאָל לייכטן"), ואז יכולים גם להעלותה ע"ג ההר — הר סיני שבו ניתנה התורה (לאחרי ההכנה שע"י העבודה דספה"ע²⁷), ועי"ז בטלה הגזירה, המחיצה שהבדילה בין העליונים לתחתונים²⁸, ועד שנעשים כולא חד.

ז. ועוד והוא העיקר — שע"י ההתקשרות להצדיק יסוד עולם, זוכים שהוא (הצדיק יסוד עולם) יוציאנו מן הגלות, ויוליכנו לארצנו הקדושה, להגאולה השלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו.

ובלשון הברכה הרגיל אצל אחינו בני"י הספרדים²⁹: "יראה כהן בציון", כולל גם הרך הנימול, שהוא כהן, ש"זה הקטן גדול יהי"³⁰, ויזכה עם אחיו הכהנים³¹ להקריב קרבנות בביהמ"ק השלישי, שיבנה ע"י הקב"ה ("בנינא דקוב"ה"³²) בעצמו³³.

*

[לפני תפלת מנחה נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א לבעל הברית חמש דולר³⁴, ואמר: מעות אלו הם עבור הישיבה, שכר לימוד בשביל לימודו של הילד שילמד בתומכי תמימים].

הלויים כהנים, כיון שהגבורות יהיו העיקר (ולכן לעתיד לבוא תהי' הלכה כבית שמאי, אף שבזמן הזה הלכה כבית הלל) — ראה לקו"ת קורח נד, סע"ב ואילך. וש"נ.
 (32) ראה זהר ח"א כח, א. ח"ג רכא, א.
 (33) ולהעיר, שגם הקרבת הקרבנות שייכת להקב"ה בעצמו — להדעה ש"כהני שלוחי דרחמנא נינהו" (יומא יט, סע"א. וש"נ).
 (34) ראה גם ר"ד בעת ברית-מילה, ד' אדר-שני (תו"מ ח"ב ע' 281). וש"נ.

(26) ראה לקו"ת אמור לה, ב. ובכ"מ.
 (27) כולל גם לאחרי ההכנה דנתינת הערכות — "בנינו עורבים אותנו", כמשנת"ל בארוכה (שיחת ל"ג בעומר סי"ט ואילך (לעיל ע' 85 ואילך)).
 (28) ראה תנחומא וארא טו. שמו"ר פי"ב, ג. ועוד.
 (29) ראה גם אג"ק חט"ז ס"ע קט.
 (30) נוסח הברכה שאומרים בברי"מ.
 (31) ולהעיר, שבזמן הזה יש חילוק בין כהנים ללויים, משא"כ לעתיד לבוא יהיו